

STATISTIKENS FRAMSTÄLLNING

Befolkningens arbetsmarknadsstatus (BAS)

Slutlig statistik baserad på månatliga uppgifter

Ämnesområde

Arbetsmarknad

Statistikområde

Sysselsättning, förvärvsarbete och arbetstider

Produktkod

AM0210

Referenstid

2020 månad, kvartal och år

Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Sektionen för löner och sysselsättning
E-post	bas@scb.se
Telefon	010-479 50 00 (Statistikservice)

Innehåll

1	Statistikens sammanhang	3
2	Undersökningsdesign	3
2.1	Målstorheter	3
2.2	Ramförfarande	4
2.3	Förfaranden för urval och uteslutning	4
2.4	Insamlingsförfarande.....	4
2.4.1	Datainsamling	4
2.4.2	Mätning.....	5
2.4.3	Bortfallsuppföljning	5
2.5	Bearbetningar.....	5
2.6	Granskning.....	11
2.6.1	Granskning under direktinsamlingen	11
2.6.2	Granskning av mikrodata och insamlade statistikvärden.....	11
2.6.3	Granskning av makrodata	12
2.6.4	Granskning av redovisning	12
2.7	Skattningsförfarande	12
2.7.1	Principer och antaganden	12
2.7.2	Skattningsförfarande för målstorheter.....	12
2.7.3	Skattningsförfarande för tillförlitlighet.....	14
2.7.4	Röjandekontroll	14
3	Genomförande	14
3.1	Kvantitativ information.....	14
3.2	Avvikelser från undersökningsdesignen	15

1 Statistikens sammanhang

Syftet med Befolkningens arbetsmarknadsstatus (BAS) är att ge information om utbudet av arbetskraft i Sverige per månad, kvartal och år. BAS redovisar statistik om bland annat antal sysselsatta, arbetslösa och personer utanför arbetskraften för den folkbokförda befolkningen i åldern 15 till 74 år. Statistiken kan användas för att beskriva läge, men även utveckling över tid. Den belyser såväl hela befolkningen som mindre grupper, till exempel detaljerade åldersgrupper på kommunnivå.

BAS bygger enbart på administrativa data från olika myndigheter. Statistikframställningen har möjliggjorts i första hand tack vare att den administrativa källan arbetsgivardeklarationer på individnivå (AGI) samlas in av Skatteverket sedan 2019.

Både preliminär och slutlig statistik redovisas. Den slutliga statistiken redovisas årsvis avseende referensperioderna månad, kvartal och år. Publiceringen sker i slutet av november året efter referensåret. Den här dokumentationen, Statistikens framställning, avser endast den slutliga statistiken och beskriver översiktligt design och genomförandet av BAS. Dokumentet kompletterar kvalitetsdeklarationen som finns tillgänglig på SCB:s webbplats [Befolkningens arbetsmarknadsstatus \(BAS\)](#) under rubriken *Dokumentation*. Även kvalitetsdeklarationen beskrivs separat för preliminär respektive slutlig statistik samt för årsregistret.

2 Undersökningsdesign

2.1 Målstorheter

För referenstiden månad redovisas statistik över antal personer efter arbetsmarknadsstatus, med statusarna sysselsatt, arbetslös, studerande, pensionär, sjuk och övrig. Sysselsatt och arbetslös utgör tillsammans i arbetskraften och de resterande statusarna ej i arbetskraften. Det finns även målstorheter som är uttryckta som andelar:

- *sysselsättningsgrad* som utgörs av antal sysselsatta som andel av befolkningen,
- *relativa arbetskraftstalet* som utgörs av antal personer i arbetskraften som andel av befolkningen,
- *arbetslöshet* som utgörs av antal arbetslösa som andel av arbetskraften.

För referenstiderna kvartal och år definieras målstorheterna av typen antal som medelvärden av motsvarande målstorheter per månad.

Statistiken redovisas efter olika indelningsgrunder i redovisningsgrupper. De variabler som används för att skapa dessa grupper är kön, ålder, födelseland, näringsgren, yrkesställning, sektor,

arbetsställe- och boenderegion, huvudsaklig inkomstkälla samt arbetsrelaterad inkomstnivå. Variablerna används var för sig och i kombination.

2.2 Ramförfarande

Ramen för BAS är registret över totalbefolkningen (RTB) som framställs av SCB utifrån i huvudsak uppgifter från Skatteverket. Observationsobjekten utgörs av, eller härleds utifrån, poster i RTB där varje post motsvarar en person.

Rampopulation i slutlig BAS består av samtliga folkbokförda personer i Sverige enligt RTB per den sista dagen i referensmånaden.

2.3 Förfaranden för urval och uteslutning

Inget urval och ingen uteslutning förekommer i BAS.

2.4 Insamlingsförfarande

2.4.1 Datainsamling

BAS bygger på registeruppgifter från flera myndigheter. Datainsamling sker genom elektronisk överföring från Arbetsförmedlingen, Bolagsverket, Centrala studiestödsnämnden, Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten, Skatteverket och Socialstyrelsen.

Överföring av de administrativa uppgifterna från myndigheterna sker månadsvis i mitten eller slutet av månaden efter referensmånaden. I varje månadsleverans av AGI-uppgifter från Skatteverket erhålls även korrigeringar av tidigare lämnade uppgifter. Till den slutliga statistiken tas samtliga korrigeringar som har inkommit fram till och med augusti månad efter referensåret i beaktan.

Bakgrundsvariabler hämtas månatligen från RTB och företagsdatabasen (FDB). Mer information om RTB och FDB finns på SCB:s webbplats: [Mikrodata för Registret över totalbefolkningen \(RTB\) \(scb.se\)](#) respektive [Mikrodata för Företagsdatabasen \(FDB\) \(scb.se\)](#).

Kompletterande uppgifter om arbetsställe

Företag med fler än ett arbetsställe ska i AGI-rapporteringen till Skatteverket ange på vilket arbetsställe personer arbetat med hjälp av så kallade arbetsställesnummer. Företagens samtliga arbetsställesnummer finns registrerade i FDB. Särskilda arbetsställesnummer som är gemensamma för alla arbetsgivare kan användas när en person inte kan kopplas till ett specifikt arbetsställe. SCB skickar ut ett frågeformulär till flerarbetsställeföretag som har redovisat AGI till Skatteverket där arbetsställesnumret saknas eller är okänt för minst nio personer. I formuläret efterfrågas arbetsställesnummer för de individer som företaget har lämnat felaktiga uppgifter för. Företag med en stor del andel av sina anställda som bor långt ifrån

arbetsstället granskas. Detta gäller både företag med ett eller flera arbetsställen.

2.4.2 Mätning

Grunddata till statistiken hämtas från Arbetsförmedlingen, Bolagsverket, Centrala studiestödsnämnden, Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten, Skatteverket och Socialstyrelsen. Primärt är det respektive myndighet som samlar in och registrerar uppgifterna. Statistikens kvalitet bestäms huvudsakligen av kvaliteten på dessa myndigheters register och administrativa system. Uppgifterna bearbetas och sammanställs i BAS-registret.

2.4.3 Bortfallsuppföljning

BAS bygger på administrativa data som har sin källa i administrativa system där samtliga primärt är skapade för administrativa ändamål. Någon bortfallsuppföljning sker inte inom ramen för den här undersökningen. Detsamma gäller även hos de myndigheter från vilka de administrativa data är hämtade eftersom uppgifterna huvudsakligen har samlats in i annat syfte än för att framställa statistik.

2.5 Bearbetningar

Den huvudsakliga variabeln i BAS är arbetsmarknadsstatus som visar om en person är sysselsatt, arbetslös, studerande, pensionär, sjuk eller övrig. Dessa statusar kan aggregeras till kategorierna arbetskraften respektive ej i arbetskraften. En person som tillhör arbetskraften tillhör någon av statusarna sysselsatt eller arbetslös medan ej i arbetskraften tillhör någon av kategorierna studerande, pensionär, sjuk eller övrig.

Arbetsmarknadsstatus definieras utifrån tidsperioden månad vilket till exempel innebär att sysselsatt beskriver en person som någon gång under månaden har varit sysselsatt. Definitionen av arbetsmarknadsstatus är hierarkisk vilket innebär att en person endast kan erhålla en arbetsmarknadsstatus. Till exempel arbetsmarknadsstatusen arbetslös erhålls om personen har varit arbetslös någon gång under månaden men samtidigt inte har varit sysselsatt. På motsvarande sätt definieras de efterföljande arbetsmarknadsstatusarna hierarkiskt vilket till exempel innebär att en person har arbetsmarknadsstatusen studerande om personen har varit studerande men inte sysselsatt eller arbetslös.

Bearbetningen omfattar bland annat en sambearbetning av de administrativa data som ligger till grund för framställningen av statistiken. Klassificeringen av arbetsmarknadsstatus görs i två steg, där dessa två steg tillsammans utgör definitionen av observationsvariabeln arbetsmarknadsstatus. Det andra steget i klassificeringen

berör endast de personer som klassificeras som övrig enligt det första steget.

Det första steget av klassificeringen utgörs av:

sysselessatt

En person som klassificeras som sysselessatt uppfyller minst ett av följande kriterier:

- har under månaden fått en utbetalning av ersättning för arbete som är underlag för arbetsgivaravgifter enligt Skatteverkets arbetsgivardeklaration på individnivå (AGI).
- har under minst en av de elva månader som föregår referensmånaden fått utbetalning av ersättning för arbete som är underlag för arbetsgivaravgifter enligt AGI. Dessutom har personen fått utbetald ersättning från Försäkringskassan som refererar till en aktivitet som ägde rum under minst en dag per månad under samtliga efterföljande månader fram till och med referensmånaden. Ersättningen från Försäkringskassan ska vara av typen föräldrapenning, tillfällig föräldrapenning, graviditetspenning, sjukpenning, rehabiliteringspenning, arbets- eller yrkesskadepening, närståendepenning, smittbärapenning eller ersättning till riskgrupp.
- antas under månaden driva ett företag som enskild näringsidkare, handels- eller kommanditbolagsdelägare och där företaget ingår i SCB:s Företagsregister. Antaganden baseras på preliminära inkomstdeklarationer och månadsvisa F-skatteinbetalningar som personen deklarerar till Skatteverket samt aktuell status kring momsredovisning. Det gäller att person har gjort avtryck och anses vara aktiv eller att företaget har gjort utbetalning av ersättning för arbete som är underlag för arbetsgivaravgifter enligt AGI till minst en person som inte ansvarar för företaget.
- har för referensåret som referensmånaden tillhör deklarerat för näringsverksamhet enligt inkomstdeklarationen och bilagorna NE (enskilda näringsidkare) eller N3A (handels- och kommanditbolagsdelägare) till Skatteverket. Företaget ska även under referensåret ha en omsättning som är positiv och ha ett känt startdatum. Alternativt sakna omsättning och ha ett startdatum tidigast ett år innan referensmånaden.

arbetslös

En person som klassificeras som arbetslös har någon gång under månaden varit inskriven som arbetslös hos Arbetsförmedlingen som öppet arbetslös eller sökande i program med aktivitetsstöd. Definitionerna av öppet arbetslös och sökande i program med aktivitetsstöd följer Arbetsförmedlingens definitioner för den aktuella referensmånaden.

Arbetsmarknadsstatusen arbetslös erhålls dessutom endast om personen är i åldern 16–64 år per den sista dagen i månaden och om personen inte har klassificerats som sysselsatt.

studerande

En person som klassificeras som studerande uppfyller något av följande:

- har fått utbetalning från Centrala studiestödsnämnden av typen studiestöd, studiehjälp, omställningsstudiestöd eller studiestartsstöd, där utbetalningen refererar till en aktivitet som ägde rum under minst en del av en vecka som ingår i referensmånaden.
- har fått utbetald aktivitetsersättning från Försäkringskassan för förlängd skolgång, där utbetalningen refererar till en aktivitet som ägde rum under minst en dag i månaden.
- har någon gång under månaden varit inskriven i grundläggande högskoleutbildning eller i den kommunala vuxenutbildningen.
- är 15 år eller i flertalet fall 16 år per den sista dagen i månaden.¹

Arbetsmarknadsstatusen studerande erhålls dessutom endast om personen inte har klassificerats som sysselsatt eller arbetslös.

pensionär

En person som klassificeras som pensionär har enligt uppgift från Pensionsmyndigheten fått utbetalning av typen inkomstpension, tilläggspension, garantipension, premiepension, äldreförsörjningsstöd eller, om personen är minst 65 år, bostadstillägg till pensionärer. Utbetalningen refererar till en aktivitet som ägde rum under minst en dag i referensmånaden.

Arbetsmarknadsstatusen pensionär erhålls dessutom endast om personen inte har klassificerats som sysselsatt, arbetslös eller studerande.

sjuk

En person som klassificeras som sjuk har fått utbetald ersättning från Försäkringskassan av typen sjukersättning, aktivitetsersättning (förutom för förlängd skolgång), sjukpenning, rehabiliteringspenning, arbets- eller yrkesskadesjukpenning, smittbärappenning eller ersättning till riskgrupp. Utbetalningen refererar till en aktivitet som ägde rum under minst en dag i referensmånaden.

¹ Detta gäller inte för referensmånaderna juli och augusti. Huruvida en 16-åring berörs avgörs utifrån regelverket för när utbetalning av Försäkringskassans barnbidrag ersätts med Centrala studiestödsnämndens utbetalning av studiebidrag.

Arbetsmarknadsstatusen sjuk erhålls dessutom endast om personen inte har klassificerats som sysselsatt, arbetslös, studerande eller pensionär.

övrig

En person som klassificeras som övrig har inte klassificerats till någon av arbetsmarknadsstatusarna sysselsatt, arbetslös, studerande, pensionär eller sjuk.

Det andra steget av klassificeringen berör endast de personer som klassificeras som övrig enligt första steget av klassificeringen. Det andra steget av klassificeringen utgörs av:

sysselsatt

En person som klassificeras som sysselsatt uppfyller minst ett av följande kriterier:

- har under referensåret fått en utbetalning, motsvarande ersättning för arbete som är underlag för arbetsgivaravgift enligt AGI, från arbetsgivare i Danmark, Finland, Island eller Norge. Detta enligt uppgifter som Skatteverket har erhållit från dessa länders skattemyndigheter.
- har under referensåret fått en utbetalning av ersättning för arbete som är underlag för arbetsgivaravgifter och som har redovisats till Skatteverket i en kontrolluppgift.
- har under referensåret som månaden avser deklarerat för kvalificerade andelar i ett fåmansföretag (blankett K10) till Skatteverket eller under månaden vara registrerad som verklig huvudman i ett företag enligt Bolagsverket register över verklig huvudman. Personen ska också under månaden vara styrelseledamot, verkställande direktör, eller ordförande i företaget enligt Bolagsverkets företrädarregister och företaget ska dessutom ha en omsättning under referensåret och under referensmånaden vara aktivt i SCB:s företagsregister.

pensionär

En person som klassificeras som pensionär är 55 år eller äldre och har under året, enligt uppgift från Skatteverket, fått utbetalning av typen tjänstepension, privatpension eller utländsk beskattad pension.

Arbetsmarknadsstatusen pensionär enligt det andra steget i klassificeringen erhålls dessutom endast om personen inte har klassificerats som sysselsatt enligt det andra steget av klassificeringen.

sjuk

En person som klassificeras som sjuk har under året, enligt uppgift från Skatteverket, fått utbetalning av typen ersättning från avtalsgruppsjukförsäkring och sjukpension på grund av en pensionsförsäkring.

Arbetsmarknadsstatusen sjuk enligt det andra steget i klassificeringen erhålls dessutom endast om personen klassificerats som sysselsatt eller pensionär enligt det andra steget av klassificeringen.

Sysselsatta omfattar personer som är anställda och företagare. I statistiken redovisas sysselsatta efter yrkeställning, med kategorierna anställda, egenföretagare och företagare i AB. Vanligt förekommande är att en person har flera anställningar, är företagare i olika bolag eller kombinerar arbete som både anställd och företagare. I dessa fall väljs en huvudsaklig sysselsättning, i termer av både yrkeställning och arbetsställe, för personen.

Valet av huvudsaklig sysselsättning baseras på varifrån personen har fått sin högsta ersättning. Yrkeställning väljs först. I de fall som en person har haft högst löneinkomst från en eller flera anställningar klassificeras personen som anställd. Är löneinkomsten störst bland jobben som kan kopplas till företagare i AB klassificeras personen som företagare i AB och är överskottet från näringsverksamheten störst klassificeras personen som egenföretagare. Jämförelsen av löneinkomst från anställning, löneinkomst från företagare i AB och överskottet av näringsverksamhet från egenföretagandet sker efter att beloppen har justerats i syfte att vara jämförbara².

Huvudsakligt arbetsställe väljs efter att en person har klassificerats som anställd, egenföretagare eller företagare i AB. Bland de anställda och företagare i AB väljs arbetsställe efter den anställning som har genererat högst löneinkomst. Om personen i stället fått yrkeställningen egenföretagare och driver flera företag baseras valet av arbetsställe i huvudsak på en hierarkisk beslutsordning. De avgörande faktorerna i beslutsordningen är i vilka register respektive företag har gjort avtryck i, antalet anställda och omsättning i företaget.

² Löneinkomsten justeras genom att minska den med en förväntad inkomstskatt. Det förväntade överskottet av näringsverksamhet härleds med hjälp av preliminärskatten. Beloppet justeras dels så att det förväntas motsvara en löneinkomst, dels utifrån en förväntad underrapportering.

Uppgifter som härrör till det arbetsställe som de sysselsatta huvudsakligen arbetar vid framställs med hjälp av organisations- och arbetsställesnummer tillsammans med uppgifter från SCB:s företagsdatabas. Arbetsställesnummer är en variabel i AGI som arbetsgivare med verksamhet på flera adresser förväntas lämna. Imputering används för att kompensera för bortfall i arbetsställesnummer. Det handlar om att saknade eller enligt FDB ogiltiga uppgifter imputeras. Storleksmässigt handlar det om arbetsställesnummer för 190 000 – 210 000 personer per månad som har imputerats. Det är en uppgift om juridiska enheter som enligt FDB har fler än ett arbetsställe men där det i AGI antingen saknas uppgift om arbetsställesnummer eller där den juridiska enheten har lämnat ett arbetsställesnummer som enligt FDB är ogiltigt.

Maskinell rättning görs av arbetsställesnummer i de fall ett arbetsställe har en stor andel anställda som är folkbokförda långt ifrån arbetsställets adress. Rättningen går ut på att i första hand hitta ett arbetsställe som ligger nära bostaden för samma företag. I andra hand antas personen utgå från hemmet, snarare än att infinna sig vid något av arbetsgivarens arbetsställen för att påbörja sitt arbete. I dessa fall används personens folkbokföringskommun som arbetsställeskommun. Det senare gäller verksamheter där det bedömts vanligt att personal inte är utför arbetet vid ett faktiskt arbetsställe. Ytterligare 60 000 till 70 000 personer hanteras i detta steg. Sammanlagt innebär det att ca 200 000 personer får uppdaterade uppgifter om arbetsställe.

I syfte att nyansera beskrivningen av utbudet av arbetskraft finns de två indelningsgrunderna Huvudsaklig inkomstkälla respektive Arbetsrelaterad inkomstnivå.

Huvudsaklig inkomstkälla syftar till att visa vilka förvärvsinkomster och transfereringar som är störst. Detta genom en uppdelning i kategorierna ersättning för arbete, ersättning vid arbetslöshet, ersättning för studier, pension, ersättning vid långvarigt nedsatt arbetsförmåga, ersättning vid sjukdom, ersättning vid föräldraledighet och/eller närståendeomvårdnad, ekonomiskt stöd samt saknar ersättningar.³ För en given månad görs indelningen utifrån förvärvsinkomster och transfereringar som avser den aktuella månaden i fråga.

Arbetsrelaterad inkomstnivå är en kategorisk variabel, där varje person tilldelas en kategori genom att dennes förvärvsinkomst och

³ Vissa ersättningar är skattebefriade. I syfte att göra samtliga ersättningar jämförbara görs en justering genom att de ersättningar som inte är skattebefriade minskas med en förväntad inkomstskatt. En hantering görs även för en förväntad underrapportering av överskott av näringsverksamhet.

arbetsrelaterade transfereringar sätts i relation till det för referensperioden gällande inkomstbasbelopp (IBB)⁴. De kategorier som finns i redovisningen är 0 kr, 1 kr - <1 inkomstbasbelopp, 1 - <2 inkomstbasbelopp, 2 - <3 inkomstbasbelopp, 3 inkomstbasbelopp eller mer. Utgångspunkten är de typer av förvärvsinkomster som används i definitionen av arbetsmarknadsstatusen sysselsatt tillsammans med de arbetsrelaterade transfereringar som en person får som kompensation för att personen är tillfälligt frånvarande från arbetet.

Arbetsrelaterad inkomstnivå redovisas utifrån de förvärvsinkomster och arbetsrelaterade transfereringar som personerna har haft under den senaste tolv månadersperioden. Variabeln härleds för de personer som har haft arbetsmarknadsstatusen sysselsatt någon gång under den senaste tolv månadersperioden. För övriga personer sätts variabeln till 0 kr.

För mer information om variablerna Huvudsaklig inkomstkälla samt Arbetsrelaterad inkomstnivå, se dokumentet [Huvudsaklig inkomstkälla och Arbetsrelaterad inkomstnivå](#). Där finns bland annat en beskrivning av vilka uppgifter som ligger till grund för de två variablerna.

2.6 Granskning

De levererande myndigheterna gör ingen innehållsmässig granskning men kontrollerar att leveransformaten stämmer med SCB:s beställning. Under framställningen av det slutliga registret görs kontinuerliga kontroller. De statistikvärden som publiceras stäms av mot andra källor, tidigare period och samma period föregående år.

2.6.1 Granskning under direktinsamlingen

Komplettering av arbetsställedovisning är den enda datainsamling som genomförs endast i syfte att framställa BAS. Granskning av inkomna uppgifter inom ramen för den datainsamlingen sker löpande där misstankar om fel finns.

2.6.2 Granskning av mikrodata och insamlade statistikvärden

Vid leverans av data till SCB görs olika leveranskontroller. Kontroller görs mot tidigare månads indata samt motsvarande månad föregående år. Kontroller görs även mot leverantörens egen publicerade statistik, i de fall det finns. I de fall brister upptäcks informeras leverantören för att motverka att det upprepas.

⁴ För mer information om inkomstbasbelopp, se [Inkomstbasbelopp och inkomstindex för år 2020 fastställt - Regeringen.se](#) hämtad 2023-09-15. Inkomstbasbelopp för 2020 är fastställt till 66 800 kr.

Belopps- och antalsuppgifter kontrolleras kontinuerligt under registerproduktionen.

2.6.3 Granskning av makrodata

Statistik om antal sysselsatta och arbetslösa jämförs med statistik från Arbetskraftsundersökningarna (AKU) och Arbetsförmedlingen. Statistiken som redovisas jämförs även mot tidigare period och motsvarande period föregående år. Jämförelser görs också mellan preliminär och slutlig statistik.

2.6.4 Granskning av redovisning

Inför redovisning granskas statistikvärden som har laddats i SCB:s webbpubliceringsverktyg och statistikdatabasen. Det genomförs bland annat kontroller av att överensstämmelse råder där samma statistikvärde eller text återfinns på flera ställen.

2.7 Skattningsförfarande

2.7.1 Principer och antaganden

BAS bygger på administrativa data som har hämtats från myndigheters administrativa system och därför har samlats in i annat syfte än statistikframställning. Det är en modellberoende ansats eftersom modeller används för att översätta administrativa variabler till statistiska målvariabler. Bedömningen är att det är osäkerhetskällorna ramtäckning och modellantaganden som har störst betydelse för tillförlitligheten.

Personer som borde vara folkbokförda men som inte är det orsakar undertäckning, medan personer som är folkbokförda trots att de inte borde vara det orsakar övertäckning. Täckningsbristerna uppstår främst till följd av brister i rapportering avseende dödsfall och in- och utvandring. Osäkerhetskällan modellantagande uppstår bland annat eftersom det huvudsakligen är uppgifter om utbetalda ersättningar som ligger till grund för härledningen av huvudvariabeln arbetsmarknadsstatus. Detta till skillnad mot målvariabeln som i stället definieras i termer av när den aktivitet som arbetsmarknadsstatusen beskriver har inträffat. I den mån det finns tillgång till uppgifter om när aktiviteten inträffade används dessa uppgifter i slutlig statistik, vilket är en orsak till att tillförlitligheten förmodas vara bättre i slutlig än i preliminär statistik. En betydelsefull källa för BAS, AGI, innehåller dock inte någon information om när arbetet utfördes.

2.7.2 Skattningsförfarande för målstorheter

Det finns två typer av målstorheter för en given referensperiod: antal och andel. Antal sysselsatta respektive andel sysselsatta av befolkningen är exempel på dessa två typer. Det sammanfattande

måttet antal är ett specialfall av summa (total), medan andel är ett specialfall av kvot.

Skattningen av en total för en egenskap y för månad m , betecknas $\hat{t}_{y,m}$ och utgörs av det summerade antalet personer i rampopulationen som har den aktuella egenskapen enligt observationsvariabeln. Motsvarande skattning av en kvot mellan två totaler, där totalen i täljaren är en total för en egenskap y och totalen i nämnaren är en total för en egenskap y' betecknas $\hat{r}_{yy',m}$.

Det finns tre målstorheter som är uttryckta som kvoter. För månad m benämns och uttrycks skattningar av dessa i procent som

- sysselsättningsgrad: $\hat{r}_{yy',m} = \frac{\hat{t}_{y,m}}{\hat{t}_{y',m}} \cdot 100$, där $\hat{t}_{y,m}$ betecknar skattat antal sysselsatta under månad m bland de personer som är folkbokförda per den sista dagen i månad m och $\hat{t}_{y',m}$ antal personer som är folkbokförda per den sista dagen i månad m .
- relativt arbetskraftstal: $\hat{r}_{yy',m} = \frac{\hat{t}_{y,m}}{\hat{t}_{y',m}} \cdot 100$, där $\hat{t}_{y,m}$ betecknar skattat antal personer i arbetskraften (sysselsatta eller arbetslösa) under månad m bland de personer som är folkbokförda per den sista dagen i månad m och $\hat{t}_{y',m}$ antal personer som är folkbokförda per den sista dagen i månad m .
- relativt arbetslöshetstal: $\hat{r}_{yy',m} = \frac{\hat{t}_{y,m}}{\hat{t}_{y',m}} \cdot 100$, där $\hat{t}_{y,m}$ betecknar skattat antal arbetslösa under månad m bland de personer som är folkbokförda per den sista dagen i månad m och $\hat{t}_{y',m}$ skattat antal personer i arbetskraften (sysselsatta eller arbetslösa) under månad m bland de personer som är folkbokförda per den sista dagen i månad m .

Målstorheterna för referensperioderna kvartal och år uttrycks som en funktion av målstorheterna för de ingående månaderna. Totaler för referensperioden kvartal utgör ett medelvärde av totalerna för kvartalets ingående månader och på motsvarande sätt vid referensperioden år. Kvoter definieras i termer av medelvärde av totaler för de i referensperioden ingående månaderna i täljare respektive nämnare. Skattningarna är uppbyggda på motsvarande sätt.

Antalsskattning för en egenskap y för kvartal k definieras som

$$\hat{t}_{y,k} = \frac{1}{3} (\hat{t}_{y,3(k-1)+1} + \hat{t}_{y,3(k-1)+2} + \hat{t}_{y,3(k-1)+3})$$

där $\hat{t}_{y,3(k-1)+i}$ betecknar en skattning av antalet personer med en egenskap y för den i :te månaden i kvartal k , med $i=1, 2, 3$.

På motsvarande sätt definieras en antalsskattning för en egenskap y för år a som

$$\hat{t}_{y,\hat{a}} = \frac{1}{12} (\hat{t}_{y,1} + \hat{t}_{y,2} + \hat{t}_{y,3} + \dots + \hat{t}_{y,12})$$

Skattning av kvot för kvartal k , $\hat{r}_{yy',k}$, uttryckt i procent, definieras som

$$\hat{r}_{yy',k} = \frac{\hat{t}_{y,k}}{\hat{t}_{y',k}} \cdot 100 = \frac{\hat{t}_{y,3(k-1)+1} + \hat{t}_{y,3(k-1)+2} + \hat{t}_{y,3(k-1)+3}}{\hat{t}_{y',3(k-1)+1} + \hat{t}_{y',3(k-1)+2} + \hat{t}_{y',3(k-1)+3}} \cdot 100$$

Motsvarande skattning av kvot för år \hat{a} , $\hat{r}_{yy',\hat{a}}$, uttryckt i procent, definieras som

$$\hat{r}_{yy',\hat{a}} = \frac{\hat{t}_{y,\hat{a}}}{\hat{t}_{y',\hat{a}}} \cdot 100 = \frac{\hat{t}_{y,1} + \hat{t}_{y,2} + \hat{t}_{y,3} + \dots + \hat{t}_{y,12}}{\hat{t}_{y',1} + \hat{t}_{y',2} + \hat{t}_{y',3} + \dots + \hat{t}_{y',12}} \cdot 100$$

2.7.3 Skattningsförfarande för tillförlitlighet

Inga skattningar av tillförlitlighet genomförs.

2.7.4 Röjandekontroll

SCB är skyldig att skydda enskildas uppgifter från att röjas i den redovisade statistiken. För BAS används en metod som gör det möjligt att redovisa detaljerad statistik utan att behöva dölja statistikvärden, eller göra delar av redovisningen mindre detaljerad. Metoden innebär att statistiken tillförs slumpmässig osäkerhet på ett kontrollerat sätt, utan att bidra med systematisk skevhet i statistiken.

Samtliga statistikvärden, inklusive totaler, som är större än noll justeras med ett litet negativt eller positivt heltal. Vissa statistikvärden lämnas oförändrade. En följd av metoden är att de redovisade totalerna inte alltid är lika med summan av deras redovisade delar. Till exempel överensstämmer inte nödvändigtvis den redovisade totalen för kvinnor och män med summan av de redovisade statistikvärdena för kvinnor respektive män.

Den tillförda osäkerheten är liten, men påverkan är större för låga frekvenser än för höga. Detta har betydelse även för andelar som alltid bör tolkas med försiktighet när de är baserade på låga frekvenser.

Om redovisade statistikvärden adderas för att skapa en ny total, så adderas även osäkerheten. Det finns därför risk för att den nya totalen innehåller större osäkerhet än vad som, enligt metoden, skulle ha tillförts ett enskilt statistikvärde.

3 Genomförande

3.1 Kvantitativ information

Befolkningen i åldern 15 till 74 år uppgick till 7 532 000 i januari 2020.

I den kompletterande insamlingen av arbetsställen var bortfallet drygt 10% av de 220 av 2 200 företagen som ingick i undersökningen.

För dessa individer som var 11 400 imputerades arbetsstället. Det motsvarar 0,23% av de sysselsatta.

3.2 Avvikelser från undersökningsdesignen

Inga avvikelser har gjorts.